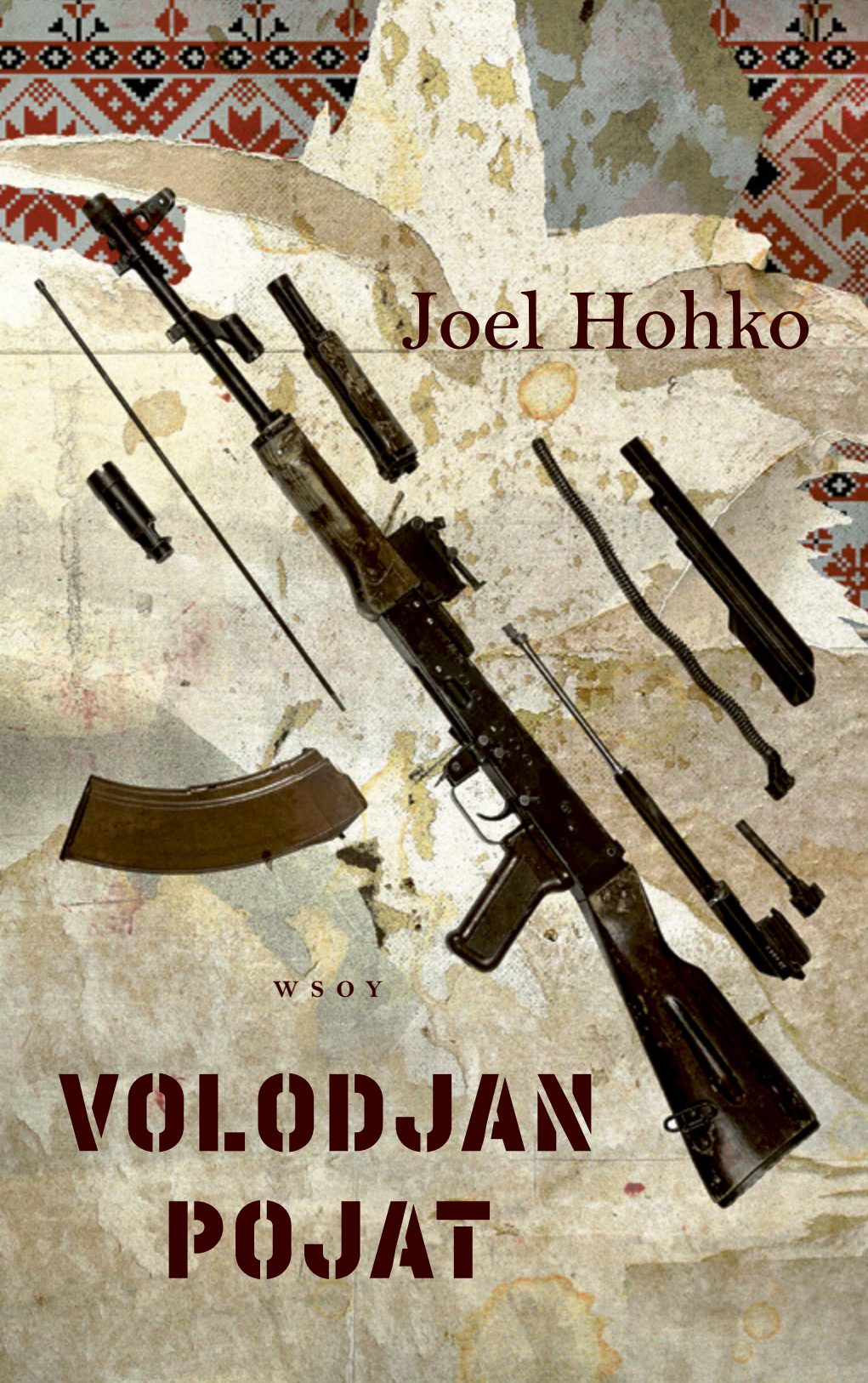

Joel Hohko

W S O Y

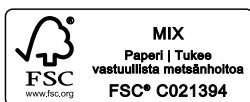
**VOLODJAN
POJAT**

Joel Hohko

**VOLODJAN
POJAT**

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

1. PAINOS

© JOEL HOHKO JA WSOY 2025

ISBN 978-951-0-51701-7

WSOY 2025

TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:

TUOTEVASTUU@WSOY.FI

ENSIMMÄINEN KIRJA

VALKOINEN
SININEN
PUNAINEN

1.

MEIDÄN PRESIDENTTIÄMME on Amerikan presidentti kutsunut tappajaksi. Siitä olemme puhumassa juuri silloin, kun sähköit menevät poikki. Pimeys tulee äkisti, musiikki katkeaa ja kikatus alkaa. Kilahtaa kun joku pudottaa haarukan. Isäntä ja sen pikkuveljet käyvät kuistilla katsomassa ulos, talot ja katuvalot ovat nekin pimeitä. Puhelimen näytön valossa etsimme tuikkuja ja kynttilöitä. Teemme takkaan tulen ja avaamme luukut selälleen. Useimpia naurattaa ja Tanja sanoo että näin tästä tuli paljon tunnelmallisempaa.

Jokainen etsii netistä tietoa sähkökatkosta, naamat loistavat alhaalta tulevassa valossa. Juhlien isäntä hakee eteisestä Bluetooth-kaiuttimen ja yhdistää puhelimensa siihen, jotta saamme musiikin takaisin. Isäntä on veljeksistä vanhin, paras ystäväni. Se pyytää olemaan avaamatta jääkaappia turhanpäiten. Pakastimessa sulavista ruuista huolestutaan. Lopulta minä olen se, joka löytää uutisen ja kääntää muille suomesta venäjäksi miten energiayhtiö selvittää vikaa. Juhlien emäntä sanoo, että tämä on ensimmäinen kerta, kun se kokee sähkökatkon. Kysymme siltä että eikö lapsena Venäjälläkään osunut kohdalle, mutta siitä se sanoo että ei muista.

Kaadamme lisää laseihin, naiset punaviiniä ja me miehet vodkaa. Yksi naisista on ukrainalainen, hoot erottuvat aksentista. Toisinaan joku käyttää jotain suomenkielistä sanaa, yksi puhuu suomeksi opiskelijakortista ja illan isäntä sanoo rintamamiestalo ja myöhemmin kesäkuuntoon.

Lähdemme kallioille katsomaan kuinka laajalle pimeys jatkuu. Kuljen viimeisenä ja valaisen muiden jalkoja taskulampulla. Kaupunki kajastaa vasta kaukana latvojen takana ja taivas on samalla lailla sysimusta kuin maalla. Taskulampun keila jaksaa vain lähimpien omakotitalojen seiniin. Muutamissa ikkunoissa on himmeä kynttilänvalo. Juhlien isäntä selittää meille muille asuinalueen

hintakehityksestä, taas tulee se rintamamiestalo. Kuuluu ambulanssin sireeni. Isännän pikkuveljistä toinen pohtii auringonnousun ajankohtaa. Minä googlaan taas ja saan samalla tietää, että on kevätpäivänseisaus, yö ja päivä ovat yhtä pitkiä. Taskulamppu on kainalossani ja sokaisen sillä Tanjan. Se kiertää toiselle puolelleni ja ottaa minua kädestä kiinni. Nuorin veljeksistä liukastuu rinteessä ja läimii märkää lunta takapuolestaan.

Tanja tulee vessasta, ottaa heti kaapista lasin ja kaataa sen täyteen viiniä. Vaihdamme vain katseen. Joku on asettanut puhelimensa pöydälle, ruudulla pyörii meidän presidenttimme vastaus Amerikan presidentille, se puhuu sille siinä kuin lapselle. Minä sanon että tuolla lailla vanhoille ukonhöppänoille pitääkin puhua, myötätuntoisesti ja huumorilla. Juhlien emäntä on meistä ainoa, joka on nähnyt presidenttimme elävänä, Pietarissa muutama kesä sitten laivastopäivänä. Yksi kysyy että minkä pituinen se on oikeasti ja emäntä näyttää kädellä korkeutta. Toinen sanoo presidenttiä inhottavaksi mieheksi ja minä kysyn että mitä inhottavaa on siinä, että yrittää auttaa venäläisiä, joita sorretaan toisissa maissa. Osa on presidentin puolella ja osa vastaan ja kohta väittelemme. Yksi naisista sanoo että haistaa jo novitšokin. Tanja huomaa, että kaikki vastustajat ovat yhdellä puolella pöytää ja kannattajat toisella, paitsi minä. Nauratan kaikkia siirtämällä tuolini kannattajien puolelle. Tanja itse istuu pöydän päässä. Isännän pikkuveljet alkavat pitää yhteistä maljapuhetta juhlien emännälle. Noustessaan ne kaatavat kynttilän.

Emäntä keksii hakea lautapelin, jonka se sanoo olleen joulusta asti avaamattomana kirjahyllyssä. Tanjaa ja muutamaa muuta ei huvita pelata ja ne menevät olohuoneeseen pitämään tulta yllä takassa. Koetamme tihrustella sääntövihkoa hämärässä ja minä konttaan pöydän alle pudonneita pelinappuloita taskulampun kanssa. Vieraiden jalkojen välistä näen Tanjan ja parhaan ystäväni puhaltelevan liekkeihin päät yhdessä. Tuhkaa pöllähtää niiden naamaan ja Tanja suojaaa kädellä viinilasiaan. Ne kikattavat. Tanja käy täyttämässä lasinsa ja minä kysyn että pitäisikö sen ottaa vähän rauhallisemmin. Se ei vastaa minulle mitään.

Jätämme pelin lopulta kesken, kun se vain jatkuu ja jatkuu. Joku sanoo että aivan se ja sama tulisiko rata Kiovaan ikinä valmiiksi.

Paras ystäväni, juhlien isäntä, mainitsee vanhan koulukaverinsa, joka oli laskuvarjojoukoissa ja mukana Krimin valtauksessa seitsemän vuotta sitten. Yksi kohteliaista miehistä, se sanoo. Koetan udella enemmän yksityiskohtia, mutta silloin kaiuttimesta loppuu akku. Se on kaikkien mielestä hyvä merkki päättää ilta.

Hyvästelemme toisiamme kuistilla, siinä halaillaan. Isäntä käsklee tilaamaan Yangot ja Uberit urheilukentän kohdalle, sillä taksit eivät koskaan löydä niiden kotikadulle. Annan takaisin taskulampun, jonka olen ominut koko illaksi. Pyydämme kasvomaskeja emännältä ja joku sanoo, että alkuun jaksoi kaikkia rajoituksia, mutta nyt on alkanut tulla taisteluväsymys ja samalla poliitikot miettivät jotain ulkonaliikkumiskieltoa. Pihamaalla tulee vilu. Tanjalla on käsissään muovirasia, johon on pakattu punajuurisalaattia ja saslikkeja. Jonkun sisko opiskelee Turussa ja sanoo, että siellä pitää poliisien vahtia vaihto-opiskelijoita, etteivät ne karkaa juhlimaan. Jakaudumme taas kahtia, nyt rokotuksen suhteen. Minä sanon että koronaa pidetään jonkinlaisena sotaan verrattavana kriisinä Suomessa.

– Täällä on vieraannuttu todellisuudesta. Suomalaiset ovat niin pehmeitä.

Valaisemme kulkuamme kännyköillä. Joku liukastuu ja kikattaa päälle. Pimeydessä näkyy vain hylätyn sähköpotkulaudan rauhallisesti vilkkuva vihreä valo. Jäämme lopulta kaksin Tanjan kanssa urheilukentän laitaan. Se kerää lumihiutaleita kielelleen, kun ajovalot ilmesytyvät mutkasta. Kuljettajalla on maski leukansa alla ja se pyytää minua kirjoittamaan navigaattoriin osoitteemme. Silloin katulyhdyt syttyvät.

Eteisessä Tanja huomaa että sen käsilaukulle on kuivunut punaviinipisaroita. Ne ovat kuin veritahroja. Tanjaa alkaa itkettää ja se kysyy että onko siinä jotain vikaa, kun se ei tule raskaaksi. Minä silitän sen tukkaa, kuukautiset ovat yhdeksännet sen jälkeen kun aloimme yrittää.

Minä sanon että saslikit ja muut pitäisi panna jääkaappiin, mutta Tanja ei jaks. Ei se jaks pestä meikkejäkään, kömpii vain sänkyyn. Minä pakkaan ruuat kylmään ja pyyhin vielä tahrat käsilaukusta. Ryömin peiton alle ja panen käden Tanjan ympärille.

– Ruumiini on mennyt pilalle, kun olen syönyt kymmenen vuotta pillereitä.

Käsksen sen kuunnella. Aamun linnut laulavat jo. Minä tunnistan sieltä peipon ja Tanja jonkin toisen, jonka nimeä se koettaa muistella suomeksi. Sanon että kevät on alkanut alkaa.

– Alkanut alkaa. Minä rakastan sinua, Kostja.

Aamuaurinko on verhojen raoissa niin kirkas, että käännämme kumpikin sille selän. Väitän muistavani sen Tanjan linnun suomeksi, kottarainen. Tanja sanoo huomanneensa puhelimen valon. Piirrän sormella Tanjan selkään ja käsksen sen arvata. Se arvaa oikein sydämen, Z-kirjainta ei.

2.

Koska Tanjalla on menkat, se ottaa minulta suihin olohuoneen sohvalla. Sen jälkeen se pukee ison teepaidan, jossa on kengurun kuva.

Tanjalla on pienet tummat nännit. Muutenkin se on tumma. Se tulee Mustanmeren rannalta ja sillä on eteläeurooppalaisen naisen karvankasvu. Se kutsuu itseään karvaiseksi naiseksi, sanoo olevansa ihmissusi. Ajeleminen, sokerointi ja laserointi, mitä kulloinkin. Kainalot, säätet, pillu.

Tanja paistaa blinejä ja minä panen pyykkitelineeltä vaatteita kaappeihin. Hyllyltä putoaa paketti kondomeja. Se on Tallinnasta ostettu ja tyhjä, vaikka muistan hyvin, etten ole käyttänyt niistä kuin yhden. Siitä seuraavana päivänä päätimme lopettaa ehkäisyn. Istun sängylle ja tuijotan pakkausta. Sitten pengon kaapin ja löydän pakauksesta pudonneet kondomit vaatepinon takaa.

3.

Saan luettua loppuun työvuorossa Hermann Hessen Lasihelmipelin. Silloin harvoin kun asiakas sattuu tulemaan, en edes pane kirjaa pöloön. Nostan vain luukun nappia painamalla, kuuntelen kysymyksen, annan vastauksen, lasken luukun ja jatkan lukemista. Aamupäivällä töihin tulee Atte. Se on siirtynyt meille äskettäin lastensairaalaista. Neuvontatiskimme on lasikopissa vastapäätä hoitajien vastaanottotiskejä.

Nekin vain istuskelevat ja surffailevat netissä. Pandemian etulinja, Atte sanoo. Se raottaa maskiaan, että saa työnnettyä nuuskan huuleen.

Kun lasikopin ovi on kiinni ja luukku alhaalla, aulan äänet kuuluvat tukahdutettuina. Keikkalääkäri tulee kuittaamaan avaimia. Atte huomaa Lasihelmipelin ja sanoo että sillä kesti puoli vuotta lukea se. Välissä se piti taukoa ja luki muita kirjoja. Minä sanon että sama juttu. Se sanoo että vaikeasti sulava. Minä sanon siihenkin että sama juttu.

Ljoša lähettää jalkapallomeemin, se on aika hauska. Perään se panee valokuvan silkkihiuvista ja kysyy onko se jäänyt Tanjalta viikonloppuna.

Kun palaan postikierrokselta ja avaan oven, sisällä lasikopissa raikaa Nick Cave. Atte panee biisin YouTubessa hetkeksi pauselle, kun tulee asiakas. Nykynuoret eivät rokkia kuuntele, Atte sanoo. Se sanoo syntyneensä kahdeksankymmentäluvulla ja olevansa viimeisiä rokki-ikäluokkia. Tulisi päivä kun sitä ei soisi enää kuin radion erikoiskanavalla, jota eivät kuuntelisi kuin eläikeikäiset ja muutama nuorempi musanörtti. Rokista tulee vähitellen uutta jatsia, se sanoo.

Atte kysyy olenko ottanut jo koronarokotuksen. Sanon etten ole ja selitän, että näin nopeasti ei ole mahdollista kehittää turvallista rokotetta. Atte nyökkää ja alkaa katsella Valioliigan maalikoostevideota. Naulakossa on Arsenalin fanihuivi, se kuuluu Atelle. Minä näytän Evertonin logoa repussani. Atte osaa ulkomuistista kertoa, että Arsenal ja Everton tulisivat kohtaamaan tällä kaudella vielä huhtikuun kahdeskymmeneskolmas. Loppuvuoron puhumme jalkapallosta. Kumpikaan meistä ei ole koskaan käynyt Englannissa paikan päällä katsomassa peliä. Näytän Ljošan lähettämän futismeemin.

Luukulle tulee kalju mies, joka tunkee lähetettä minulle, ja minun pitää keskeyttää se ja neuvoa hoitajalle. Kalju mies tuhahtaa ja menee vuoronumerokoneelle. Ljošalta on tullut lisää viestejä, joista yhdessä se mainitsee, että se sen lapsuudenkaveri, entinen laskuvarjosotilas, on tulossa kesällä Suomeen. Atte selittää Lacazetten pallonsuojaustaidoista, kun äskeinen kalju mies koputtelee lasiin. Se alkaa säittää että emmekö saatana voineet sanoa että se on väärässä sairaalassa, kun meillä oli sen paperit käsissämme. Se jonotti hoitajalle vartin turhaan. Ulkomaalaisia ja jotain tukityöllistettyjä reppanoita pelkäs-

tään, kaljupää sanoo meille. Atte painaa luukkua jo kiinni ja äijän kiroilu vaimenee pois. Vain vartin odotti ja tuommoinen huuto, Atte sanoo ja jatkaa Lacazettesta tasan siitä kohtaa mihin jäi. Minua äijän huutelu ärsyttää, sanon siitä. Aivan sama, Atte sanoo.

Olen pitkään hiljaa, ja Atte ottaa puheeksi, että vaikka minulla on vähän aksenttia, en sen mielestä tee kielivirheitä ollenkaan. Kesäkuussa tasan kaksitoista vuotta, vastaan kun kysytään. Ja Pietarista, vastaan sitten. Atte sanoo olevansa menossa sinne katsomaan Suomen ja Venäjän välistä ottelua kesäkuussa. Sama juttu, sanon.

4.

Aurinkoisilla paikoilla ruoho jo paistaa. Täydessä ratikassa tulee kuuma. Maski on kostunut ja raottelen sitä vaivihkaa. Kansalaistorilla on mielenosoitus loppumassa. Liehuu Suomen lippuja. Ratikkapysäkillä on pari mielenosoittajaa, kun jään pois. Kun virusta vastaan käydään poliisein ja tankein, on kyseessä kusetus. Niin lukee yhdessä kyltissä. Toisessa lukee että vapaus. Sihahtaa kun ne avaavat kaljätölkit, ne skoolaavat niillä. Keskustaan on alkanut laskeutua sumu.

Siirtolaisten kampaamoita on samalla kadunpätkällä monta rinnakkain. Valitsen sen, johon ei ole jonoa. Algerialaisella parturilla on kangasmaski, jossa on Batmanin logo. Telkkarissa pyörii ranskankielinen uutiskanava. Sanon että piti tänään vielä tulla parturiin ennen kuin rajoitukset taas estävät sen. Paska juttu, parturi sanoo. Sen sakset alkavat suihkia kiivaammin. Vaaleat hiukseni sekoittuvat lattialla edellisen asiakkaan tummiin.

Keittiössä tiskikone jyskyttää kuin juna ja pöydälle on levitetty sanomalehteä. Tanja vaihtaa hanskat käsissään multia huonekasviin. Se katsoo minua ja sanoo hymyillen että Hitler-tukka.

5.

Herään viiden aikaan aamulla inspiraatioon. Keitän kahvit ja alan kirjoittaa keittiön pöydän ääressä. Kuuntelen kuulokkeilla Debussyä.

Tulee kylmä ja haen kuivaustelineeltä sukat. Kuulen Tanjan herätyskellon ja torkutukset vaimeasti kuulokkeiden läpi. Soitan töihin ja sanon olevani sairas. Vessaan menen vasta kun on aivan pakko. Siellä mietin millaisia juhlia kustantamoilla olisi. Kuvittelen itseni kirjamessuille puhumaan, Helsingissä ja Pietarissa. Hyvin tulee tekstiä, lähetän Tanjalle viestin töihin. Muistan kirjoittaneeni jollekin lapulle jonkin idean pari päivää aiemmin, etsin sitä keittiöstä. Se on kirjekuori, sotilaskomissariaatista. Istun alas, en saa enää kirjoitettua.

6.

Ljoša ei usko, kun sanon joutsenten olevan yksiaviolaisia.

– Jos ei ihminen pysty olemaan yksiaviolainen, niin ei mikään helvetin lintukaan siihen pysty.

Sen sanoja on epämukava ajatella, joten en ajattele. Alamme keskustella jalkapallosta.

Ljoša puhuu välillä suomeksi työpuhelun ja minä katselen, kun joutsenpari ui jäiden seassa niemen taakse. Ljoša sanoo että ei kannata perustaa firmaa, ei saa sunnuntainakaan olla rauhassa.

Tuuli tuo jostain verisiä lautasliinoja. Suurin osa niistä pysähtyy likaiseen lumikasaan. Ljoša pohtii että onkohan joku jossain tapettu. Minä sanon että ehkä jonkun yllätti rajut kuukautiset ja ystäväni nauraa. Ei se jaksa enempää asiaa miettiä. Tuulenpuuska nappaa liinat taas ja vie ne lahdelle. Kirjoitan puhelimen muistioon sanat »lautasliinat» ja »tuuli».

Parkkipaikalla Ljoša nostaa auton takakontista kaksi pahvilaatikollista venäjänkielisiä kirjoja. Se on ollut Tallinnassa tyhjentämässä isänsä kuolinpesää. Kirjat olivat jo menossa jätelavalle, mutta sitten sille tuli mieleen meikäläinen. Ljoša kiroaa puhelintaan, joka soi taas. Kyykistyn lehteilemään, useimmat ovat kovin vanhoja. Selkä kipeytyy.

Kiitän Ljošaa kirjoista. Yksi niistä on lintuopas. Käsken sen katsoa kohtaa joutsenista. Siellä se sana yksiaviolainen on. Luonnonoikkuja, Ljoša sanoo.

7.

Kiirastorstaina olemme muuttoapuna tutulle pariskunnalle ja suututan Tanjan. Se näkee pitkästä aikaa opiskeluaikaisen kaverinsa, miehen joka sekin on kotoisin Krasnodarin aluepiiristä. Ne muistelevat jotain bileitä Espoossa ja kun muutaman porukasta pitää lähteä edeltä vastaanottopäähän, ne ovat yhdessä vapaaehtoisia. Uudessa asunnossa avaamme pizzalaatikat ja kaljat lattialla. Jututan eteisessä Tanjaa, kun se tulee vessasta. Se alkaa itkeä alle minuutissa. Koetan mutisten pyytää anteeksi, mutta se ottaa takkinsa ja laukkunsa ja sanoo silmät kiiltäen muille että sillä on jokin deadline töissä, vaikka se ei pidä paikkaansa. Jään eteiseen kirjoittamaan sille viestejä. Se lukee ne muttei vastaa.

Olohuoneessa se Tanjan opiskelukaveri sanoo ettei viitsi juoda montaa. Sen pitää olla solidaarinen, kun ei imettävä vaimokaan kotona saa juopotella.

Jätän muuttoporukan ennen puoltayötä ja lähden kotiin jalkaisin. Vallilassa otan rullakebabin ja syön kävellessäni. Somalimies tulee pyytämään tupakkaa. Sanon suu täynnä ruokaa että en polta. Se sanoo että poltathan vittu.

Sillä seisovat silmät päässä ja se kävelee aivan lähelle. Se on pitkä, mutta minua kevyempi, vaatii ostamaan itselleen kebabin. Hyvä frendi tarjoaa frendille vittu, se sanoo. Peruutan muutaman askeleen ja käsken sen antaa olla. Se kuroo välin heti kiinni. Kebab hajoaa asfalttiin. Pidän sen päätä kainalossa ja pusken sen päin pysäkkiä. Ohi ajaa bussi, jonka ikkunoissa ihmiset pällistelevät. Painan miehen polvilleen ja alan hakata nyrkillä ja kyynärpäällä sitä selkään ja takaraivoon. Se hapuilee takataskuaan. Nappaan itse taskusta mattoveitsen ja heitän sen soran peittämään lumikasaan. Tölkki kädessä kulkeva nuori punkkari pysähtyy kohdalle ja kysyy että mikä tilanne. Punkkari hyväksyy kun sanon että tämä kävi päälle ja jatkaa matkaa. Makaan vastustajani päällä ja aina, kun se liikaahtaa, painan voimalla alaspäin tai lyön nyrkillä. Kiroilen ja niin kai sekin. Lopulta se alkaa hieroa allani sovintoa. Nousen seisomaan ja somali jää istumaan jalat levällään bussipysäkin katokseen. Siihen on kerääntynyt ylei-

söä, bussin odottajia. Vastustajani alkaa pukea jalasta lähtenytään lenkkitosua. Minä kumarrun ja lyön sitä vielä pari kertaa. Yleisö älähtää. Vastustaja jää kyljelleen. Kuulen jonkun sanovan että mamut tappelevat.

Paavalinkirkon kohdalla otan taksin. Sisällä autossa putsaan kuraisia polviani ja katselen rystysiäni, jotka ovat ruhjeilla. Näen kadulta, että meillä on kotona valot päällä. Keittiössä kerron että kimppuuni käytiin kotimatalla, mutta että selvisin tilanteesta. Tanja desinfioi polveni ja rystyseni ja panee laastarit. Sanon tappelukaverini olleen somali ja aivan kamoissa, mutta en kerro viimeisistä lyönneistäni. Mattoveitsen mainitsen.

Pyydän Tanjalta anteeksi käytöstäni illalla. Istun sängyn reunalla ja jatkan aiheesta niin kauan, että se suostuu puhumaan. Sanon olleeni kännissä ja kohtuuton. Se sanoo että sitä nolotti niin paljon. Se ei halua antaa minulle anteeksi, mutta näännytän sen pahoittelulani. Itken muutaman kyyneleen. Anteeksi saan puoli neljän aikaan.

8.

Siskoni soittaa, sanon siitä ennen kuin vastaan ja Tanja hymyilee. Ensimmäiseksi Jevgenia aivastaa viisi kertaa, linja rätisee. Se käy läpi Pikku-Vovan hammaslääkärit ja miehensä autohuolet ennen kuin pääsee asiaan. Jevgenia kysyy milloin olen viimeksi käynyt äidin luona. Katson Tanjaan ja nostan sormen pystyyn. Seuraavaksi se kysyy olenko etsinyt muita töitä ja sanoo että pystyisin parempaan kuin sairaalan vahtimestari. Nostan toisen sormen ylös. Sitten se jo kysyy milloin menemme niille kylään. Kolmas sormi. Sen jälkeen vaihdamme pari sanaa isästä ja lopetamme puhelun. Tanja sanoo että kahden minuutin sisään kaikki kolme.

9.

Äiti on valmistanut pashaa ja kulitsaa. Suklaamunat ovat kaupasta, se sanoo. Äiti puhuu mumisevasta karkkikaupan myyjästä. Semmoi-

sia suomalaisnuoret sen mielestä ovat, puheesta ei saa selvää, röhnötävät pöydillä. Telkkarissa on Spotify päällä ja sieltä tulee venäläistä iskelmää. Äiti ravaa parvekkeella tupakalla, sillä roikkuu ovenkahvassa vaaleanpunainen villatakki, jota se pukee ja riisuu. Pöydällä on punaiseksi maalattuja munia. Naapurit ovat teljenneet koiransa parvekkeelle. Äiti sanoo että ne tekevät niin aina, kun niille tulee vieraita. Sitten se sanoo että hyvä että minä ja Tanja kumpikaan emme polta.

Venäjän presidentti on vahvistanut lain, jonka perusteella sillä on mahdollisuus olla vallassa vielä viisitoista vuotta. Äiti moittii tyytyväistä äänensävyäni. Se sanoo että kenenkään ei pitäisi olla niin pitkään vallassa, oli hyvä presidentti tai huono. Olemme tuoneet tuliaisina kukkia ja leivosrasian. Tanja ihmettelee keittiön puolella miten kahdeksan leivoksen pakkaus on jo tyhjä.

– Miten voi olla? Äitisi söi kolme, minä söin kolme ja sinä söit kaksi.

– Niin. Se tekee kahdeksan.

– Aa, niin.

– Tänään meillä on ensimmäisen luokan matematiikantunti.

Tanja on lyövinään minua tyhjällä rasialla, mutta ne nauravat molemmat, se ja äiti.

Äiti harmittelee kun ei pääse uimahalliin eikä ystäviensä kanssa museoihin ainakaan kuukauteen. Minä sanon että rajoitustoimet ovat turhaa valtion holhoamista. Äiti sanoo että helppo se on sanoa nuorena, jolle tautikaan ei ole flunssaa kummempi. Äiti on jo varannut rokotusajan. Se käy tupakalla, koirat haukkuvat taas. Äiti juttelee niille parvekkeen kaiteen yli venäjäksi.

Äiti haluaa näyttää vanhoja valokuvia. Yhdessä minä seison reilun vuoden ikäisenä auringonkukkakedolla käsissäni litteäksi tyhjentyneet jalkapallo.

– Tuo symboloi minun jalkapallouraani. Arvaa montako maalia tein viimeisellä juniorikaudellani. Nolla. Missä tämä on otettu?

– Krimillä.

– Olenko minä käynyt siellä?

– Kyllä. On täällä muitakin kuvia sieltä.

Kuvissa äiti on vielä hoikka ja sillä on tukka puoleen selkään asti. Meri on sininen ja kaikki autot Ladoja. Tanja kysyy eikö isäni ollut

mukana, kun sitä ei näy yhdessäkään kuvassa. Kiusaannun vähän, mutta äiti sanoo tyynesti, että ne jakoivat valokuvat, kun erosivat. Minä huomaan kyllä yhden, jossa isä on. Minä olen etualalla hiekalla ja se on kaukana taustalla jäätelökioskillä. Se on selin kameraan, mutta tunnistan sen keltaisesta paidasta. Isällä on vieläkin se.

10.

Vanha nainen alkaa jutella kanssani ratikassa. Se kertoo olleensa melkein viisikymmentä vuotta poliisin lupahallinnossa töissä ja kysyy ikääni ja ammattiani. Tajuan, että se ei huomaa aksenttiani ja pitää minua suomalaisena. Alan vastata lyhyesti että se ei huomaisikaan. Kun se kysyy nimeäni, sanon sen pitkänä. Konstantin on suomalainenkin nimi, vaikkei kovin yleinen. Oopperan kohdalla tajuan mitä olen tekemässä. Minua hävettää teeskentelyni niin paljon, että jään pois vaikka olisi vielä pari pysäkkiä jäljellä. Vanhus vilkuttaa minulle ja kiittää juttuseurasta. Semmoista harvoin suomalaisista tuppisuista saa, se sanoo.

11.

Juoksemme peräkkäin luonnonsuojelualueen kapeilla poluilla. Koiranulkoiluttajat on kierrettävä pientareen kautta. Kerrostaloja pilkkottaa puunlatvojen takana, pitkospuut tömisevät jalkojen alla. Lintubongareita on kiikareineen ja kameroineen paljon niin kuin aina keväisin. Saaressa pysähdymme merenrantaan, Tanja katsoo puhelinta, minä teen kyykkyjä, vatsoja ja punnerruksia. Huohottaen selitän siitä miten Itä-Ukrainassa tulitauko rakoilee ja sotilaita on kuollut molemmin puolin. Venäjä ryhmittää joukkoja rajalle ja sanon että se voi räjähtää koska vain täydeksi sodaksi. Tanja näyttää viestiä puhelimestaan, pyyhin hikeä naamasta hihaan. Meidät on kutsuttu syyskuussa häihin Odessaan. Sulhanen on Tanjan serkku äidin puolelta.

– Okei. Mutta emme me kuitenkaan pääse.

– Ai koska syttyy sota?
– Ei kun koronarajoitusten takia.
– Niin joo. Voi harmi jos ei päästä. Olen nähnyt Toljaa viimeksi kuusi vuotta sitten. Niissä kuvissa minulla oli vielä silmälasit.

– Jos varaat mitään matkoja, niin ota niihin peruutusturva. Jos ei korona estä tai sota Donbasissa, niin sitten täällä tulee sisällissota. Suomi alkaa olla ihan kahtia revennyt. Joku kansanedustaja on uhonnut alkavansa tappaa muita kansanedustajia, jos tulee maskipakko.

– Miksi sinä nyt selität tuota sotajuttua?
– Maailmalla tapahtuu isoja asioita.
– Meillä olisi täällä näitä meidän pieniä asioitamme.
– Ukrainan kysymyksessä on vastakkain meidän presidenttimme ja niiden presidentti. Siinä on saatanan epäsuhtainen kamppailupari. Mieti nyt. Yksi on entinen KGB-agentti ja judomestari. Toinen on koomikko, joka soitti pianoa kyrvällään. Mieti nyt.

– Minä toivon vain, että ne asiat saataisiin rauhassa sovittua.
– Totta kai ne saadaan, kunhan vain hoholit jättävät venäjänkieliset rauhaan ja unohtavat Donbasin ja Krimin ja hyväksyvät tosiasiat. Eivät ne voi mitään ehtoja sanella. Vaikea vain sanoa, että tajuaivatko ne sen itse. En tiedä millaiseksi tämä paisuu. Rajalla on joukkoja jo yli satatuhatta.

– Miksi olet siitä niin innoissasi?
– En minä innoissani ole. Kiinnostunut olen. Vähän joka puolella kuplii. Pohjois-Irlannissakin on pitkästä aikaa ollut levottomuuksia. Suomessa on sellaiset tunnelmat. Ja muissakin länsimaissa. Minulla on kesällä se kertausharjoitus. Kiinnostavaan aikaan sekin.

– Ai niin. Mitä siellä tehdään?
– En tiedä. En ole ollut ennen. Kai se on jonkinlainen taisteluharjoitus. Vähän unta ja paljon märkää varmaankin.

– Voi voi. Pärjäätkö sinä siellä?
– Mitä voi voi? Miksen pärjäisi?
– Ethän sinä tykännyt armeijasta.
– Siellä oli paljon kaikkea typerää, mutta oli sielläkin hetkensä.
– Kauanko se kestää?
– Viikon.

– Venäjällä ne kestävät kuukauden. Äitipuolesi kysyi minulta oletko kirjoittanut sitä kirjettä komissariaattiin.

– En minä vielä.

– Miksi se kysyy minulta? Ärsyttää.

Jatkamme lenkkiä. Kun luonnonsuojelualue loppuu ja asfaltti alkaa, vaihdamme kävelyksi. Tanja miettii mitä panisi häihin päälle ja sanoo sitten että se Tolja on hyvännäköinen mies ja etsii kuvan. Vilkaisen vain nopeasti. Vaikka se on sen serkku, ajatus häiritsee minua ja vaihdan puheenaihetta. Helsinkiin on tulossa Stanley Kubrickin valokuvanäyttely, näytän puhelimesta. Tanja kyllä kiinnostuu. Hikipisaroita tippuu leuan kärjestä näytölle, suoraan Kubrickin parralle.

12.

Iltavuoron työparini on mummeli, joka kertoo kuinka sillä oli lapsena tapana kävellä unissaan. Hiljaiset hetket se katselee puhelimella jotain sarjaa ilman ääntä.

Palveluesimies tulee lasikopille työntämään nuuskaa huulen alle ja juttelemaan niitä näitä. Minulta se kysyy miten BMW on toiminut ja alkaa sitten kertoa miten joku oli kiilannut kolmion takaa sen eteen Paciuksenkadulla. Se sanoo että oli vähällä laskea tahallaan päin, mutta ei viitsinyt kun auto on aivan upouusi. Palveluesimiehellä on kireä teepaita ja se seisoo kädet rinnalla puuskassa. Autonsa kellosta se sanoo että ei ole kolmeen vuoteen siirtänyt sitä kesäaikaan. Kohta se turha siirtely kuitenkin loppuu, se sanoo. Siitä aiheesta mummeli alkaa mielellään puhua. Se valittaa kahden viikon takaisen kellojen siirron tuntuvan edelleen väsymyksenä.

Avaan suuni. Venäjällä kellojen siirtelemisestä luovuttiin. Ihmiset ovat olleet tyytymättömiä. Ensin valittiin kansan tahdon mukaisesti pysyvä kesäaika, mutta siitä valitettiin niin paljon, että siirryttiin pysyvään talviaikaan. Siihenkään ei olla tyytyväisiä.

No se on Venäjällä, palveluesimies sanoo. Liukuovet käyvät koko ajan ja vetävät viileää ilmaa sisälle, palveluesimiehen käsivarret ovat kananlihalla.

Mummeli alkaa pyytää uutta päällistä tuoliinsa kun siitä tarttuu vaahtomuovia vaatteisiin ja minä lähen viemään postia kerroksiin. Pusken oviaukosta niin että palveluesimiehen on väistettävä aulan puolelle.

13.

Sateen takia oikaisen kauppakeskuksen läpi. Edelläni kulkee mies, joka työntää lastenrattaita. Lapsi osoittelee ylöspäin. Kattoon on ripustettu erivärisiä sateenvarjoja eri korkeuksille.

Isä sanoo lapselleen: Huomasit hyvin. Se onkin hyvä katsoa ylöspäin. Aikuiset katsovat niin paljon alaspäin, että moni hieno juttu jää huomaamatta. Mutta on se hyvä välillä katsoa alaspäinkin, että ei kaadu. Ja näkee kukat.

Kirjoitan sanat ylös.

14.

On vielä pilkkopimeää, näen oman kuvajaiseni ikkunasta. Täytän tiskikonetta puhelin kädessä, käyn läpi otsikoita, Twitteriä ja Telegramia. Seuraan tilannetta Ukrainan rajalla. Venäjä on keskeyttänyt turistilennot Turkkiin, kun presidentti siellä asettui tukemaan ukrainalaisia. Seuraamani bloggaaja kirjoittaa Kiovan juntasta ja banderiiteista, jotka sen mukaan ovat pohjimmiltaan kansallissosialisteja. Lähetän Ljošalle kuvakaappauksen. Isäni soittaa kun panen tiskikonetta päälle.

Isällä on korona, mutta oireet ovat kuulemma lievät. Se sanoo vaimonsa tehneen sille pahanmakuista teetä. Vaihdamme muuttaman sanan maailman tapahtumista niin kuin aina teemme, prinssi Philipin kuolemasta ja Angela Merkelin mahdollisesta seuraajasta. Edellistä isä kutsuu vaikuttavaksi mieheksi ja jälkimmäistä vaikuttavaksi naiseksi. Se yskii ja niiskuttaa. Minä otan puheeksi sodan uhan ja isä sanoo siitä että tilanne painaa sen mieltä. Ei se tietenkään banderiiteista pidä, mutta sillä on paljon ukrainalaisia ystäviä. Se sanoo

tulevansa aiheesta synkkämieliseksi. Isä kysyy mitä meille Suomeen kuuluu. Kerron, että uutisten mukaan Helsingissä on kuljeskellut puistoissa ja kaduilla villi susi. Ihmettelen miksei sitä tapeta, Venäjällä viranomaiset olisivat ampuneet sen heti. Isän tutut huokaukset rahisevat puhelimesta.

Parvekkeen pöytäliina lepattaa tuulussa ja sitä estää lentämästä vain kukkaruukku.

Oletko kirjoittanut kirjeen, isä kysyy. Silloin tiskikone alkaa pitää rätisevää ääntä. Isäkin kysyy että mitä tapahtuu. Huudan että vittu tiskikone saatana. Etupaneelin nappuloista ei tapahdu mitään. Konttaan roskiskaappiin ja revin töpselin irti, jolloin kone vaikenee. Sanon isälle puhelimeen että soittaisin myöhemmin.

Tanja on herännyt kiroiluuni. Se tulee pelkissä pikkuhousuissa keittiöön. Mietimme pitkään ennen kuin uskallamme avata tiskikoneen luukun. Vettä on pohjalla muutaman sentin verran ja siinä kelluu tähteitä. Kääntelen letkuja ja mietin ratkaisuja. Tanja kurkottelee ylitseni, tunnen hiuksissani sen toisen tissin. Päättämme että pitäisi soittaa ammattilaiselle. Puen eteisessä kenkiä ja peilin kautta katselen miten Tanja rinnaa paljaana nostelee likaisia astioita pesualtaaseen.

15.

Metroon nousee kaksi untuvatakkista jatkää. On niin ruuhkaista, että ne jäävät seisomaan. Pidän pään alhaalla mutta vilkuilen välillä. Toinen näyttää toiselle jotain puhelimen ruudulta. Nenäni vuotaa, niiskutan. Seuraavalla asemalla vaihdan ostoskasseni vaunua. Niistän nenäni. Ne jäävät pois Kalasatamassa, katselen ikkunasta kun ne kävelevät liukuportaita kohti.

Soitan Tanjalle ja kerron kenet näin.

- Ai ne jotka kiusasivat sinua koulussa? Puhuitko niille?
- En. Eivät ne edes huomanneet minua.
- Ehkä se on mukavampi niin.
- Niin.

Metro tulee Sörnäisiin ja nousen kyydistä. Mietin niitä kahta ja kaikkia niitä muitakin.

Kunnianhimoinen, kohtisuora esikoisromaani sodasta, syyllisyydestä ja suomenvenäläisestä identiteetistä.

Pietarista Suomeen muuttanut Kostja kokee olevansa väärällä tavalla ulkomaalainen. Hän tuhlaa lahjojaan sairaalan vahtimestarina ja kurkistaa maailmaan pienen nostettavan luukun kautta. Suomalaiset naiset ovat kuin miehiä ja miehet kuin naisia. Rajan takana kaikki olisi selkeämpää. Jossain kaukana Venäjän ja Ukrainan rajalla tilanne kiristyy.

Joel Hohko kirjoittaa heti esikoisromaanissaan rajusti mutta eleettömästi, mestarin varmuudella. Oma paikkaansa hakevan Kostjan matka maiden ja mielen rajojen yli laskostuu auki yhtä aikaa epäjohtomukaisena ja välttämättömänä, kuin elämä.

